

Câu 1: Nghị luận xã hội (8,0 điểm):

“Đời là một đóa hoa. Em muốn sống sao cho khi rơi xuống, vẫn để lại hương thơm.”

(Đặng Thùy Trâm, Nhật ký Đặng Thùy Trâm)

Từ ý của câu nói trên, em hãy viết một bài văn nghị luận trình bày suy nghĩ của mình về cách ứng xử đẹp với cái Đẹp.

Câu 2: Nghị luận văn học (12,0 đ):

“Văn học và nhà văn không chỉ dừng lại ở việc ca ngợi cái đẹp mà còn phải khám phá ra cái đẹp” – Nguyễn Minh Châu. .

Em hiểu ý kiến trên như thế nào? Hãy đi tìm **“cái đẹp”** mà nhà văn Vũ Thị Huyền Trang đã **“khám phá”** và đưa vào trong truyện ngắn **“Chuyến xe giáp Tết”** sau đây:

Ông Thuộc tỉnh dậy bởi tiếng loa rao bánh giò, bánh bao, mài dao mài thớt ngoài đường vắng vắng vọng vào. Giật mình sờ lên chiếc gối trên đầu, ông thở phào nhẹ nhõm khi thấy cọc tiền vẫn còn nguyên. Tối qua trong bữa cơm chia tay anh em thợ, chủ thầu nhiệt tình lắm mà ông cũng không dám uống say. Chỉ sợ nếu say, đêm trộm cắp vào lấy mất cọc tiền thì coi như mất Tết. Ngó ra đường thấy không khí Tết lao xao khiến ông càng thêm nhớ quê nhà. Thu vội quần áo cho vào chiếc ba lô ông đi bộ ra ngoài đường lớn bắt xe bus đi chuyển tới bến xe.

Xe bus đông kín người, một bạn trẻ nào đó vừa đứng lên nhường chỗ cho ông. Nhìn ra ngoài cửa xe mắt ông bị hút vào cảnh hoa đào ai đó chờ sau xe.

Lược một đoạn: Ông Thuộc nhớ đến những cây đào được trồng ở nhà mình, tưởng tượng cảnh thằng cháu nội chạy ra ngóng ông về; chuyến xe rời bến muộn.

Ngồi ngay kế ông là một cậu thanh niên, vừa lên xe đã ngủ. Nhưng thỉnh thoảng giật mình thức giấc, cậu thanh niên lại liếc xuống bó cành mận rừng nhỏ bọc bằng giấy báo để dưới gầm ghế phía trước. Bất gặp ánh mắt của ông, cậu chàng dụi mắt cho tỉnh ngủ cười bảo:

- Giống hoa này nở đẹp và bền lắm bác ạ.

- Mấy năm nay nổi lên phong trào chơi đào rừng, mận rừng. Nhưng không phải ai cũng biết chơi. Chắc là mang về tặng người yêu hả cháu?

- Dạ không ạ. Cháu mang về tặng bố. Bố cháu là lính biên phòng, từng đóng quân ở biên giới phía Bắc. Nơi bố cháu đi tuần, mùa xuân này rẽ màn sương trắng xóa ra sẽ thấy hoa đào, hoa mận nở bạt ngàn.

- Thế chắc bố cháu đã về hưu lâu rồi nhỉ?

- Bố cháu hi sinh năm 2019 trong một chuyên án ma túy bác ạ. Năm nào cháu cũng mang một bó mận rừng về thắp hương cho bố.

- À...

Ông Thuộc lặng người đi một lúc, chợt thấy rung rung xúc động trước một bó mận rừng đang thò ra ngoài lớp giấy báo những cành nhánh xù xì, khô mốc.

Lược một đoạn: Cậu phụ xe thông báo thu tiền vé, ông Thuộc tìm tiền để ở đáy ba lô để trả nhưng không còn nữa, lục tìm từng bộ quần áo lao động cũng không thấy số tiền hơn hai mươi triệu ông đã lao động quần quật phụ hồ mới có.

- Có chuyện gì thế bác? - Cậu thanh niên ngồi bên cạnh quay qua hỏi.

- Tiền! Toàn bộ tiền công làm lụng mấy tháng của tôi không thấy đâu hết. Hơn hai mươi triệu. Tiền của tôi. . .

Giọng ông run run. Tiếng của ông nghe như đang sắp khóc. Đó là toàn bộ số tiền ông mang về cho người vợ tần tảo ở nhà. Nói là tiền tiêu Tết nhưng thật ra nó dùng trả một vài món nợ mà bà nhà đã vay mượn lúc túng bí để xoay xở tiền học hành, thuốc thang cho cháu. Ông đi phụ hồ đâu phải tháng nào cũng nhận lương tháng ấy. Chủ thầu thường nợ vài tháng một. Hôm qua lúc thanh toán tiền thợ cho anh em, chủ thầu còn đưa ông thêm một triệu nói quà cho thằng nhỏ ở nhà. Ấy vậy mà giờ ông không thấy đâu. Hay là ông đang mơ? Không! Mọi người đang xúm lại lục tung đồng đồ đạc để tìm giúp ông. Họ cúi người khi thấy hành trang về quê ăn Tết của ông không có gì ngoài mấy bộ quần áo lao động sờn vai, thùng lỗ chỗ, bám đầy vôi vữa. Cậu thanh niên đưa ba lô lên cao, thấy ánh sáng luồn qua một vết cắt sắc lẹm bên hông, sát ngay đáy ba lô.

- Bác bị rạch túi rồi. Vết rạch này nhìn có vẻ chuyên nghiệp đấy.
- Bác thử nhớ kĩ lại xem lần cuối nhìn thấy tiền là ở đâu?
- Thì ở phòng trọ. Tôi cất vào đó, chỉ bỏ ra mấy chục tiền lẻ đi xe chứ đâu dám lấy ra lấy vào.
- Thôi đã mất là mất. Nhớ lại thì giờ cũng làm sao tìm thấy. Có thể bác bị rạch ở bên xe rồi. Lợi dụng lúc đông đúc, chen lấn nó móc mất rồi.
- Lũ mất dạy. Ăn cắp đồng tiền mồ hôi nước mắt của một người già.

Ông không còn nghe thấy những lời bàn tán, chửi rủa bên cạnh nữa. Trong đầu ông chỉ hiện ra hình ảnh người vợ gầy gò và đứa cháu nhỏ tội nghiệp đang trông ngóng mình về. Con trai ông đi xuất khẩu lao động bỏ mạng ở xứ người. Con dâu để con lại cho hai ông bà đi bước nữa. Hoàn cảnh khó khăn nên ngoài sáu mươi tuổi ông vẫn phải đi làm ăn xa, gò lưng xách từng xô vữa. Hôm qua, bà nhà gọi nói chờ ông về mới đi sắm Tết. Tết cũng chẳng sắm sửa gì nhiều ngoài ít thức ăn, bánh kẹo, vài bộ quần áo mới cho cháu được vui. Lợn thì ăn đựng hàng xóm nửa đù. Bánh chưng gói vài cân gạo thối, để lâu sợ cứng. Giờ mà về không có đồng nào ông biết phải ăn nói làm sao với vợ. Lúc này xe đã dừng lại bên quán dọc đường. Bác tài nói mọi người tranh thủ đi vệ sinh hay mua bán, ăn uống gì đó nhanh nhanh, mười lăm phút nữa xe sẽ chạy. Ông Thuộc ngồi lại trên xe, ngẩn ngơ chẳng thiết tha gì. Cậu thanh niên hỏi:

- Bác có xuống đi vệ sinh không?

Ông khẽ lắc đầu, đổ người ra phía sau thành ghế. Ông nghĩ lại mọi chuyện, hay là không mất ở bên xe mà mất trên xe. Nhưng trên xe thì ai ở chỗ người đó, nếu muốn làm gì thì chỉ có cậu thanh niên ngồi gần bên cạnh. Không! Ông không thể đổ oan cho con của một liệt sĩ thời bình. Bố cậu ấy đã ngã xuống vì bình yên đất nước. Nhưng nếu câu chuyện về người bố chỉ là cậu ta bịa ra nhằm lấy lòng tin của ông thì sao? Nhưng ánh mắt cậu ấy khi nói về bố của mình không thể nào gian dối. Ông không thể vì mất của mà nghi hoặc tất cả mọi người. Ông gục đầu vào đôi bàn tay chai sạn nồng mùi vôi vữa của mình mà bật khóc. Lúc này hành khách đều đã đi vệ sinh xong, tập trung ở quán nghỉ chân. Mọi người đang bàn bạc về việc mất cắp của ông Thuộc. Cậu thanh niên lên tiếng:

- Này ngồi cạnh, cháu nghe bác ấy kể hoàn cảnh cũng đáng thương lắm. Con trai mất sớm, con dâu đi bước nữa bỏ lại cho hai ông bà đứa cháu nội vẫn còn bé bỏng.
- Ồ! Khó khăn lắm thì tuổi ấy mới phải đi làm thuê làm mướn xa nhà, chứ nếu không đã ở nhà vui vầy với con cháu.

- Giờ mất hết biết lấy gì trang trải, Tết đến chân rồi. Hay là chúng ta ai có nhiều góp nhiều, có ít góp ít gọi là chút tấm lòng giúp đỡ bác ấy lúc khó khăn. Hoặc coi như gửi cho đứa cháu nội của bác ấy ít quà. Các bác thấy được không ạ?

- Nhất trí.
- Nhất trí.

Lược một đoạn: Các hành khách trên xe quyên góp tiền giúp đỡ ông Thuộc theo đề nghị của cậu thanh niên. Cậu thanh niên cũng bỏ ra tiền triệu giúp đỡ ông Thuộc. Tất cả số tiền mọi người giúp đỡ ông Thuộc “Chín triệu cả thảy”. Mọi người lên xe, cậu thanh niên nhìn ông Thuộc mà nghĩ đến bố mình còn sống cũng tầm tuổi ông.

Lúc nhận từ tay cậu thanh niên số tiền của cả xe góp lại ông Thuộc thêm một lần bật khóc. Những lời cảm ơn vụng về nói mãi chẳng thành câu. Sau phút giây xúc động cả xe bỗng ồn ào, vui vẻ hẳn lên. Bao câu chuyện cứ thế nối dài, xe trôi qua cây cầu bắc qua sông, mùa xuân hiện ra trên làng hoa thắm những đào những cúc. Đường về nhà mỗi lúc một gần hơn, tưởng như có thể nghe thấy tiếng cơm sôi bếp củi. Số tiền mồ hôi công sức của ông không may đã mất đi. Nhưng ông lại cảm về cho bà những đồng tiền tình nghĩa. Cảm thật chặt xấp tiền trên tay ông đưa mắt ngắm kĩ lại từng khuôn mặt xung quanh như một lần nữa muốn lưu lại tất cả những ân tình mà người dung đã dành tặng cho mình. Cậu thanh niên đã ngủ tự lúc nào. Dưới gầm ghế xe bó hoa mận rừng vẫn âm thầm ủ nụ trong lớp vỏ xù xì rêu mốc...

(<https://baohaiduong.vn/chuyen-xe-giap-tet-371963.html>)

Chú thích: Vũ Thị Huyền Trang sinh năm 1987, quê ở Phú Thọ, là cây bút trẻ, khá thành công trong thể loại truyện ngắn những năm gần đây. Truyện của chị đôi khi chỉ là những lát cắt vụn vặt trong cuộc sống sinh hoạt thường ngày, tất cả những tình huống mà con người có thể dễ dàng chứng kiến ở bên ngoài xã hội. Song, Huyền Trang lại khéo léo tái tạo, nhào nặn nên một thế giới nghệ thuật gần gũi, mang đậm triết lí nhân sinh.

“Chuyến xe giáp Tết” được đăng trên báo Hải Dương nhân dịp đầu năm mới 2024.

---HẾT---

Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm.

ĐÁP ÁN - THANG ĐIỂM - HƯỚNG DẪN CHẤM**Môn thi: NGỮ VĂN 9**

(Đáp án - Thang điểm - Hướng dẫn chấm có 04 trang)

A. HƯỚNG DẪN CHUNG

1. Giám khảo cần nắm vững *Đáp án - Thang điểm - Hướng dẫn chấm* để đánh giá từng phần và tổng quát bài làm của thí sinh, tránh đếm ý cho điểm. Do đặc trưng của môn Ngữ văn nên cần chủ động, linh hoạt trong quá trình chấm, khuyến khích những bài viết sáng tạo, có phong cách.

2. Việc chi tiết hóa điểm số của các câu (nếu có) trong *Đáp án - Thang điểm - Hướng dẫn chấm* phải được thống nhất trong Hội đồng chấm thi và đảm bảo không sai lệch với tổng điểm của mỗi câu.

3. Bài thi được chấm theo thang điểm 20, lấy đến 0,25; điểm thống nhất của các giám khảo lấy đến hai chữ số thập phân.

B. HƯỚNG DẪN CỤ THỂ

Câu	Nội dung	Điểm
1	Câu 1: Nghị luận xã hội (8,0 điểm): “Đời là một đóa hoa. Em muốn sống sao cho khi rơi xuống, vẫn để lại hương thơm.” (Đăng Thùy Trâm, <i>Nhật ký Đăng Thùy Trâm</i>) Từ ý của câu nói trên, em hãy viết một bài văn nghị luận trình bày suy nghĩ của mình về cách ứng xử đẹp với cái Đẹp.	
	a. <i>Xác định được yêu cầu của kiểu bài:</i> Nghị luận về một vấn đề cần giải quyết	0,5
	b. <i>Xác định đúng vấn đề nghị luận:</i> Cách ứng xử đẹp với cái Đẹp Hướng dẫn chấm: - Học sinh xác định đúng vấn đề cần nghị luận: tối đa 0,5 điểm. - Học sinh xác định chưa đầy đủ vấn đề nghị luận: tối đa 0,25 điểm	0,5
	c. <i>Đề xuất được hệ thống ý phù hợp để làm rõ vấn đề nghị luận:</i> Sau đây là gợi ý: Giới thiệu vấn đề nghị luận và nêu khái quát quan điểm của bản thân về vấn đề. * Triển khai vấn đề nghị luận: - <i>Giải thích vấn đề nghị luận:</i> + <i>Cái đẹp</i> là một phạm trù thẩm mỹ chỉ yếu tố đem lại một trải nghiệm nhận thức về niềm vui hoặc sự hài lòng. Theo định nghĩa của từ điển Tiếng Việt, cái Đẹp là “ <i>phạm trù cơ bản của mỹ học, xác định và đánh giá những hiện tượng thẩm mỹ, đẹp, hoàn thiện, tồn tại khách quan trong xã hội, trong những hoạt động con người, trong nghệ thuật, biểu hiện dưới hình thức cảm tính</i> ” (https://vtudien.com/viet-viet/dictionary/ngghia-cua-tu). Cái đẹp tồn tại, tỏa sáng trong mọi hoàn cảnh. Có cái đẹp trong cuộc đời, cái đẹp được chưng cất trong nghệ thuật. Để có khoảnh khắc tỏa sáng của cái đẹp phải có quá trình “ <i>kết nụ</i> ”. Sau khi hoàn thành sứ mệnh, cái đẹp ứa tràn nhường chỗ cho sự tỏa sáng của vẻ đẹp khác. + <i>Cách ứng xử đẹp</i> là cách con người có thái độ, hành vi trong giao tiếp thể hiện sự tôn trọng, có văn hóa. => Cái Đẹp là tinh túy của cuộc đời này, tuy nhiên cái Đẹp lại tồn tại trong khoảng khắc, vì vậy cần thiết phải có cách ứng xử đúng chuẩn mực với cái Đẹp. - Biết cách ứng xử đẹp với cái đẹp mang nhiều ý nghĩa sâu sắc, cả về phương diện cá nhân lẫn xã hội. Dưới đây là những ý nghĩa chính: + Thể hiện nhân cách, đạo đức và trình độ văn hóa: + Góp phần lan tỏa giá trị tích cực trong xã hội. + Giúp con người hoàn thiện bản thân. + Thể hiện trách nhiệm đối với cộng đồng và thiên nhiên, thể hiện ý thức giữ gìn, bảo vệ và phát triển những giá trị đẹp đẽ mà nhân loại đã tạo ra. ... => Biết cách ứng xử đẹp với cái đẹp là biểu hiện của một con người có văn hóa, biết sống tử tế, có trách nhiệm và góp phần làm cho thế giới trở nên tốt đẹp hơn. - Tuy nhiên thực tế vẫn có người ứng xử không đẹp với cái đẹp. - Cách ứng xử đẹp với cái Đẹp thể hiện trên nhiều phương diện: + Nhận diện được và biết thưởng thức, trân trọng và nâng niu cái Đẹp trong cuộc đời cũng như trong nghệ thuật	3,5 0,5 0,5 1,0 0,5

Câu	Nội dung	Điểm
	+ Không phá phách, cưỡng đoạt cái Đẹp cho riêng mình + Có hành động bảo vệ cái Đẹp để cái Đẹp có thể tồn tại và tỏa sáng trong cuộc đời + Biết chia sẻ để cái Đẹp đến được với tâm hồn những người yêu cái Đẹp + Không quá đề cao cái Đẹp bề ngoài mà cần coi trọng cái Đẹp cốt lõi, có giá trị. ... - Mở rộng, trao đổi với quan điểm trái chiều hoặc ý kiến khác để có cái nhìn toàn diện: Cái Đẹp mang tính chủ quan, tuy nhiên cái Đẹp không đi ngược lại cái Thiện, không được nhân danh cái Đẹp mà có những hành vi đi ngược chuẩn mực đạo đức, biến cái Đẹp trở thành cái không đẹp. * Khẳng định lại quan điểm cá nhân đã trình bày và rút ra bài học cho bản thân. Hướng dẫn chấm: - Đề xuất được những ý cơ bản, lập luận tốt, dẫn chứng tiêu biểu, phân tích làm rõ các giải pháp: tối đa 3,5 điểm. - Đề xuất được những ý cơ bản, lập luận cơ bản, dẫn chứng tiêu biểu, phân tích làm rõ các giải pháp: tối đa 3,25 điểm. - Đề xuất được 2/3 những ý cơ bản, lập luận cơ bản, dẫn chứng phù hợp, phân tích làm rõ các giải pháp: tối đa 3,0 điểm. - Đề xuất được 2/3 những ý cơ bản, lập luận cơ bản, dẫn chứng phù hợp, phân tích làm rõ các giải pháp: tối đa 2,75 điểm. - Đề xuất được 1/2 những ý cơ bản, lập luận còn chưa chặt chẽ, dẫn chứng hợp lý, phân tích làm chưa thật rõ các giải pháp: tối đa 2,5 điểm. - Đề xuất được 1/2 những ý cơ bản, lập luận chưa được thuyết phục, dẫn chứng hợp lý, các giải pháp còn phân tích chung chung: tối đa 2,25 điểm. - Đề xuất được 1 vài ý cơ bản, lập luận chưa được thuyết phục, dẫn chứng chưa phù hợp, nêu được các giải pháp mà chưa phân tích được: tối đa 2,0 điểm. - Những bài không đạt được các tiêu chí trên, không lập luận được, nêu được 1 vài giải pháp mà không phân tích được....thì tối đa 1,75 điểm Lưu ý: HS có thể bày tỏ suy nghĩ và quan điểm riêng nhưng phải phù hợp với chuẩn mực đạo đức và pháp luật. HS có thể đề xuất các giải pháp khác miễn là hợp lý, có phân tích các giải pháp, giám khảo vẫn cho điểm.	2,0 0,5 0,5
	e. Diễn đạt: Đảm bảo chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp, liên kết câu Hướng dẫn chấm: Không cho điểm nếu bài làm có quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.	0,5
	g. Sáng tạo: Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt hiệu quả, mới mẻ, linh hoạt, có cá tính. Hướng dẫn chấm: Học sinh huy động được kiến thức và trải nghiệm của bản thân để bàn luận; có cách nhìn riêng, mới mẻ về vấn đề nghị luận; sáng tạo trong viết câu, dựng đoạn; lời văn có giọng điệu, hình ảnh. - Đáp ứng được 2 yêu cầu trở lên: tối đa 1,0 điểm. - Đáp ứng được 1 yêu cầu: tối đa 0,5 điểm.	1,0
2	Câu 2: Nghị luận văn học (12,0 đ): “Văn học và nhà văn không chỉ dừng lại ở việc ca ngợi cái đẹp mà còn phải khám phá ra cái đẹp” – Nguyễn Minh Châu. . Em hiểu ý kiến trên như thế nào? Hãy đi tìm “cái đẹp” mà nhà văn Vũ Thị Huyền Trang đã “khám phá” và đưa vào trong truyện ngắn “Chuyến xe giáp Tết”.	12,0
	a. Đảm bảo cấu trúc của bài văn nghị luận Mở bài nêu được vấn đề, Thân bài triển khai được vấn đề, Kết bài khái quát được vấn đề	0,5
	b. Xác định đúng vấn đề nghị luận: Thiên chức cao cả, sứ mệnh vinh quang nhất của nhà văn đó là khám phá được những cái đẹp qua truyện ngắn “Chuyến xe giáp Tết” (Vũ Thị Huyền Trang)	0,5
	c. Triển khai vấn đề nghị luận: HS có thể triển khai theo nhiều cách nhưng cần vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng; mọi kiến giải phải phù hợp với chuẩn mực đạo đức và pháp luật; đảm bảo các yêu cầu sau:	
	* Giải thích và bàn luận	1,0

Câu	Nội dung	Điểm
	- Giải thích nhận định Câu nói của Nguyễn Minh Châu đặt ra một yêu cầu sâu sắc đối với sứ mệnh và vai trò của văn học và người nghệ sĩ. Trước hết, “ca ngợi cái đẹp” là nhiệm vụ quen thuộc của văn học: tôn vinh cái thiện, cái cao cả, vẻ đẹp trong con người, cuộc sống, thiên nhiên... Điều này tạo nên giá trị nhân văn, nuôi dưỡng tâm hồn và tình cảm con người. Tuy nhiên, Nguyễn Minh Châu cho rằng như thế là chưa đủ. Văn học “không chỉ” dừng lại ở việc ca ngợi cái đẹp có sẵn, cái đã hiển hiện, mà còn phải “khám phá ra cái đẹp” – tức là đi tìm, phát hiện, khơi mở vẻ đẹp ẩn sâu trong hiện thực, đôi khi bị che lấp bởi cái xấu, cái ác, sự hỗn độn, đau thương. Như vậy, ý kiến này nhấn mạnh một vai trò tích cực và khám phá của nhà văn: không chỉ ghi nhận, tôn vinh vẻ đẹp mà còn phải dấn thân, quan sát sâu sắc, thấu hiểu và làm nổi bật cái đẹp – đó là chiều sâu nhân văn, là tâm hồn cao cả của một nhà văn chân chính. - Bàn luận về cái đẹp trong tác phẩm văn học + Văn học là hành trình tìm kiếm và khẳng định vẻ đẹp của con người và cuộc sống Từ xưa đến nay, văn học luôn gắn bó với việc phản ánh và tôn vinh cái đẹp – đó là cái đẹp của thiên nhiên trong thơ ca lãng mạn, cái đẹp của tình người trong chiến tranh, cái đẹp của lòng yêu nước, của đức hy sinh, của tình mẫu tử, tình yêu đôi lứa... + Văn học chân chính luôn hướng tới chiều sâu – nơi cái đẹp thật sự tồn tại Một tác phẩm văn học có giá trị là tác phẩm không chỉ khiến người đọc rung động bởi vẻ đẹp bên ngoài, mà còn khiến họ suy ngẫm, chiêm nghiệm về vẻ đẹp nhân văn sâu thẳm, từ đó nâng cao nhận thức và lòng trắc ẩn. Nguyễn Minh Châu từng nói: “<i>Nhà văn là người đi tìm hạt ngọc ẩn giấu trong bề sâu tâm hồn con người.</i>” Hạt ngọc đó – chính là cái đẹp. Và không phải nhà văn nào cũng có đủ can đảm, tài năng và cái nhìn nhân đạo để khám phá ra nó. => Câu nói của Nguyễn Minh Châu không chỉ là một nhận xét sắc sảo về văn học, mà còn là lời nhắc nhở về trách nhiệm nghệ thuật và đạo đức của người cầm bút: Văn học không phải là tấm gương chỉ phản chiếu cái đẹp bề mặt, mà là ngọn đèn soi rọi vào những góc khuất của đời sống, từ đó làm bừng sáng vẻ đẹp nhân bản ẩn giấu trong con người và cuộc sống. Chỉ khi biết khám phá cái đẹp, nhà văn mới có thể góp phần làm đẹp cho tâm hồn con người và cho thế giới này.	1,0
	* Giới thiệu khái quát về tác giả, tác phẩm, vấn đề cần bàn luận. + Vũ Thị Huyền Trang có cách viết đặc biệt. Truyện của chị đôi khi chỉ là những lát cắt vụn vặt trong cuộc sống sinh hoạt thường ngày nhưng chị lại khéo léo tái tạo, nhào nặn nên một thế giới nghệ thuật gần gũi, mang đậm triết lí nhân sinh. + Truyện “<i>Chuyến xe giáp Tết</i>” được đăng trên báo Hải Dương nhân dịp đầu năm mới 2024. Truyện xoay quanh nhân vật chính là ông Thuộc, một người làm nghề phụ hồ, về quê ăn Tết, trên đường về ông bị mất số tiền mồ hôi công sức, hành khách trên xe mỗi người một chút góp lại chia sẻ với ông lúc khó khăn. Cốt truyện đơn giản nhưng lại gợi nhiều suy ngẫm ở mỗi người chúng ta về cái đẹp của con người lao động.	1,0
	* Phân tích, chứng minh: “Cái đẹp” mà nhà văn Vũ Thị Huyền Trang “khám phá” và đưa vào trong tác phẩm “Chuyến xe giáp Tết”. - Nhà văn đã khám phá ra cái đẹp của lòng tốt, của lòng trắc ẩn, sự chia sẻ giúp đỡ lẫn nhau lúc hoạn nạn, khó khăn của những con người xa lạ: Ông Thuộc mất tiền, hành khách trên chuyến xe của ông, đặc biệt là cậu thanh niên đã có một nghĩa cử cao đẹp, quỳn góp giúp đỡ ông với số tiền chín triệu. Đó là số tiền tình nghĩa của những “người dung” (không quen biết nhau) chia sẻ với ông Thuộc lúc buồn nhất, tuyệt vọng nhất. Số tiền ấy như chiếc phao cứu sinh của ông. Vậy là, lòng tốt được đặt đúng chỗ, đúng người. Ánh sáng từ câu chuyện, cũng là bài học giá trị với mỗi người, cuộc sống rất cần sự chia sẻ, yêu thương. Trong cái khó, ló cái tình, ân tình những hành khách xa lạ trên chuyến xe ngày Tết dành cho ông Thuộc rất đáng quý. (HS phân tích văn bản làm rõ vấn đề). - Nhà văn còn khám phá ra cái đẹp của tình cảm gia đình, hướng về cội nguồn, gia đình, quê hương của những người con xa quê hương. Những hành khách trên chuyến xe giáp Tết ấy họ đều muốn trở về nhà ăn Tết đoàn tụ, sum họp cùng gia đình sau những năm tháng lặn lội mưu sinh vất vả, xuôi ngược. Họ là những người xa quê nhưng khi Tết đến, họ vẫn khao khát được trở về quê hương, trở về với gia đình.	7,5 1,0 1,0

Câu	Nội dung	Điểm
	- Nhà văn còn khám phá ra cái đẹp của sự trân trọng quá khứ và ký ức thiêng liêng. Hình ảnh bó hoa mận rừng – quà tặng của người con trai cho người cha đã khuất – mở ra một chiều sâu cảm xúc đặc biệt trong truyện. Người thanh niên trẻ ấy không chỉ mang về một cành hoa, mà mang về ký ức, lòng biết ơn, sự tưởng niệm với người cha liệt sĩ biên phòng đã ngã xuống vì bình yên đất nước. Vẻ đẹp ở đây là vẻ đẹp của đạo lý “uống nước nhớ nguồn”, của ký ức thiêng liêng được gìn giữ trong im lặng.	1,0
	- Nhà văn còn khám phá ra cái đẹp của niềm tin vào sự lương thiện, vào bản tính tốt đẹp của con người: Ông Thước mất số tiền mà đối với ông đó là 1 gia tài lớn, là mồ hôi, công sức của ông. Nên khi mất tiền ông đã nghi ngờ chàng trai ngồi gần ông đầu tiên rồi đến mọi người. Nhưng cuối cùng, tự ông đã xóa tan suy nghĩ ấy bởi cái tốt đẹp đã chiến thắng cái xấu xa. Ông vẫn tin vào chàng trai và mọi người, tin vào tấm lòng của họ.	1,0
	- Nhà văn còn khám phá cái đẹp nằm ở nghệ thuật viết truyện ngắn đặc sắc: Sáng tạo tình huống truyện độc đáo để từ đó các nhân vật bộc lộ được tính cách, phẩm chất của mình... Nhà văn còn rất thành công khi miêu tả diễn biến tâm lí nhân vật, cách kể lôi cuốn, hấp dẫn, tạo nên sự hồi hộp cho người đọc dõi theo diễn biến câu chuyện. Cách kết thúc có hậu, đầy tính nhân văn...	2,0
	+ Khái quát chung: Cái đẹp mà nhà văn khám phá trong truyện không nằm ở vật chất – mà nằm ở đạo lý, tình người, sự tử tế, ở cách con người nâng đỡ nhau qua những tai họa đời thường nhất. Vũ Thị Huyền Trang đã không chỉ “ca ngợi cái đẹp”, mà đúng như Nguyễn Minh Châu từng nói – bà đã “khám phá cái đẹp” trong vùng khuất của cuộc sống: nơi có nỗi đau, có mất mát, có nghi ngờ, nhưng cuối cùng vẫn là ánh sáng nhân văn lan tỏa. “Chuyến xe giáp Tết” vì thế không chỉ là một hành trình về quê, mà còn là chuyến xe của lòng trắc ẩn, của tình người được đánh thức trong mùa xuân, của vẻ đẹp nhân bản được khám phá giữa đời thường. Câu chuyện nhỏ mà hàm ẩn bài học lớn, có ý nghĩa nhân văn sâu sắc.	0,5
	- Đánh giá, rút ra ý nghĩa của ý kiến + Ý kiến của Nguyễn Minh Châu đã khẳng định yếu tố cốt lõi để người nghệ sĩ viết nên những tác phẩm giá trị, hoàn thành sứ mệnh cao cả của ngòi bút và khẳng định vị trí trên văn đàn, đó là biết “khám phá” những “cái đẹp” để đưa vào tác phẩm văn chương. + Ý kiến là bài học quý với người viết và người đọc. Cái đẹp đích thực trong văn học không phải lúc nào cũng hiển hiện dễ dàng. Người nghệ sĩ phải quan sát, suy tư, trải nghiệm và dùng cảm mới có thể nhận ra và diễn tả cái đẹp trong những điều tưởng chừng như không có vẻ đẹp: trong đói khổ, trong chiến tranh, trong những mảnh đời cơ cực, trong những khoảnh khắc rất đời thường... Trong thời đại hiện nay, khi xã hội có nhiều biến động và phức tạp, nhà văn càng cần phải có bản lĩnh để không sa vào việc tô hồng hiện thực hay chạy theo thị hiếu, mà phải kiên trì khám phá cái đẹp chân thật, kể cả khi nó ẩn mình dưới lớp bụi của nghèo đói, bạo lực, bất công... Người đọc khi đến với tác phẩm vì thế cần có ý thức bồi đắp tâm hồn, biết khám phá, đón nhận cái đẹp đặc biệt từ tác phẩm, lĩnh hội được những ý tình sâu sắc mà nhà văn gửi gắm để hiểu cuộc sống, hiểu con người, hiểu chính mình hơn, từ đó sống đẹp, sống nhân văn hơn.	1,0
	d. Chính tả, dùng từ, đặt câu: Đảm bảo chuẩn chính tả, từ ngữ, ngữ pháp tiếng Việt	0,5
	e. Sáng tạo: Thể hiện suy nghĩ sâu sắc, có cách diễn đạt mới mẻ về vấn đề nghị luận Hướng dẫn chấm: Học sinh huy động được kiến thức văn học và lý luận văn học cùng sự trải nghiệm của bản thân để bàn luận; có cách nhìn riêng, mới mẻ về vấn đề nghị luận; sáng tạo trong viết câu, dựng đoạn; lời văn có giọng điệu, hình ảnh. - Đáp ứng được 2 yêu cầu trở lên: tối đa 1,0 điểm. - Đáp ứng được 1 yêu cầu: tối đa 0,5 điểm.	1,0
	Tổng điểm toàn bài	20,0